

[Krag.]

er det samme, som Stigningen af Beskatningen paa faste Ejendomme i Landkommunerne andrager, kommer man ogsaa ad denne Vej til det Resultat, at hele Stigningen i Virkeligheden falder paa Landkommunerne, hvad ogsaa fremgik af den Betragtning, jeg før fremførte, ifølge hvilken der var en procentvis Aftagen i Hovedstaden og en svag Stigning i Provinsbyerne, medens ogsaa efter denne Opstilling saa at sige hele Stigningen viser sig at falde paa fast Ejendom i Landkommunerne.

Men denne Stigning paa 37—38 Mill. Kr. betyder jo, hvis vi regner med en Rente fod af 5 pCt., en Skatteprioritetsforhøjelse i samtlige Ejendomme paa i hvert Tilfælde 750 Mill. Kr. Naar vi nu ser, at de samlede Afdrag paa Prioritering af faste Ejendomme mod første Pant, som jeg nævnte har andraget 470 Mill. Kr., og ser, at Skatte stigningen kapitaliseret, naar vi ræsonerer paa det Grundlag, jeg nu her har fremført, andrager i hvert Fald $\frac{3}{4}$ Milliard Kr., vil man se, at gennem Beskatningens Forøgelse i disse Aar har man ikke blot opspist Afdragene til Kreditinstitutionerne, men yderligere 280 Mill. Kr. af Ejendomsværdierne, og da der, som sagt, er Nedgang i Forhold til Vurderingsstigningen i Købstadejendommene, bliver, hvis man anstillede denne Undersøgelse alene paa Basis af Landkommunernes Beskatning, Forholdene for disses Vedkommende endnu langt grellere.

Med andre Ord, Kreditforeningssikkerheden og Sikkerheden i det hele for Institutter, der laaner ud mod første Prioritet i Landejendomme, er ikke øget gennem Afdragene, som Tilfældet skulde være for de gamle Laans Vedkommende gennem Aarene, men denne Virkning, som skulde være indtraadt, er ophævet gennem den forøgede Beskatning, og en yderligere Sikkerhedsformindskning, som man kapitalmæssigt kan gøre op til henimod 300 Mill. Kr., har fundet Sted.

Derfor bør man ikke i Henseende til Kurserne paa Obligationerne undervurdere Betydningen af den Reform, som to Partier i dette høje Ting stiller Forslag om, saa meget mindre som af den samlede 4 Milliard store Kredit- og Hypotekforeningsobligationsmasse ca. Halvdelen hviler paa danske Landbrugsejendomme.

Af Sparekasseindskuddene, som andrager ca. 2,3 Milliarder, er ca. 30 pCt. eller 750 Mill. Kr., anbragt direkte i fast Ejendom, og i Obligationer har Sparekasserne anbragt ca. 430 Mill. Kr., hvoraf afgjort

over Halvdelen i Landbrugsejendomme. I Kautionslaan er anbragt ca. 230 Mill. Kr., hvoraf man ogsaa tør regne, at Halvdelen er udlaant til Landbruget. Dette giver til sammen en Interesse for Sparekassernes Vedkommende i Landbrugets Rentabilitet, som ligger meget nær op til Halvdelen af det samlede Sparekasseindskuds Beløb, tæt ved 1 100 Mill. Kr.

Saa stærkt er saavel Realkreditinstitutionernes, Kreditforeningernes og Hypotekforeningernes som Sparakassernes Velfærd her i dette Land sikkerhedsmæssigt og forretningsmæssigt knyttet til Landbruget.

Derfor vil en Rentabilitetskriser som Konsekvens bl. a. ogsaa af det voldsomt øgede Skattetryk og dettes Misforhold til Bæreevnen paa nærværende Tidspunkt med den Følge: fortsat Sammenbrud af Tusinder af Landbrugshjem, faa en overordentlig Betydning, som den højtærede Minister paa ingen Maade bør tilsidesætte eller undervurdere, for Tilliden til Realkreditinstitutionerne, Kredit- og Hypotekforeninger, og Sparekasser og derigennem en overordentlig Betydning for Opretholdelsen af en rimelig Obligationskurs her i Landet.

En Skattelettelse, som fjerner i det væsentlige de 18 pCt., hvormed man har løftet Realkreditpantesikkerheden op over den faste Grund, hvorpaa den før Krigstiden hvilede, vilde i høj Grad øge disse Institutioners Bæreevne og vilde i høj Grad øge deres Mulighed for at vise Villighed til i disse svære Tider at give Henstand, og den vilde i høj Grad øge Muligheden for en væsentlig større Villighed til at imødekomme Moratorieønsker end den, det nu er muligt for disse Kreditinstitutioner at udfolde.

Men naar nu Sagen ligger saaledes — og saaledes ligger den —, saa er de højtærede Ministres Modtagelse af disse Forslag i Landstinget mig ganske uforstaaelig og ubegribelig for hundredtusindtallige Kredse i den danske Befolkning.

Jeg sad i Landstinget under Forhandlingerne om denne Sag paa Tilhørerpladsen og undrede over, i hvilken Grad den højtærede Minister gik over Gevind, ja han gjorde det endogsaa i den Grad, at han hævdede, at Rigsdagen, Partier, et Flertal her paa Rigsdagen i et af Tingene, ingen Adkomst havde til at rejse denne Sag; og den højtærede Minister forsikrede Gang paa Gang: det er slet ikke her, det foregaar, det er i Landbokommissionen, denne Kommission, som Regeringen har nedsat til Overvejelse af Landbrugsspørgsmaal i Tilknytning til Erhvervets katastrofale Stilling, og hvori, som den højtærede Minister